

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Razširjenje slovenske male gimnazije ljubljanske.

V sinočni seji obč. sveta je občinski svetnik dr. Požar utemeljeval samostojni predlog, naj se naprosi učna uprava, razširiti malo gimnazijo v Ljubljani v popolno gimnazijo.

Po kratkem uvodu, v katerem je obč. svet. dr. Požar apeliral na podporo deželnega predsednika barona Heina, je utemeljeval potrebo razširjenja tako-le:

Ker postane po preselitvi c. kr. višje gimnazije v novo zgrajeno poslopje — tudi vprašanje o zidanju nove stavbe na mestu sedanega licealnega poslopja na Vodnikovem trgu nujno, in ker misli c. kr. učna uprava, kakor je sedaj že znano, na onem prostoru poleg skrajno potrebne knjižnice zgraditi tudi poslopje za sedanjo ces. kr. nižjo gimnazijo: naj občinski svet stolnega mesta Ljubljane predloži naslednjo, utemeljeno in obrazloženo prošnjo:

1. C. kr. ministerstvo blagovoli sedanjo c. kr. nižjo gimnazijo že s pričetkom prihodnjega šolskega leta 1899/1900. sukcesivno razširiti v višjo gimnazijo, t. j. popolnem jednak zavod, kakor je v Novem mestu ali Kranju — in sicer tako, da se otvori v dosedaj za ta zavod najeti Waldherrjevi hiši, kjer je brez kakega novega najemanja, še prostora za dva, v sili tudi za tri razrede, s 15. septembrom peti (višje-gimnazijski) razred.

2. Zidanje novega šolskega poslopja za tako razširjeno gimnazijo in sicer na Vodnikovem trgu blagovoli c. kr. ministerstvo tako pospešiti, da se prične isto staviti že prihodnjo pomlad leta 1900.

Že pri otvoritvi sedanje nižje gimnazije l. 1890. in pozneje še o raznih drugih prilikah se je povdarjalo od strani visoke učne uprave, da se ima ta zavod kar najprej razširiti v popolno višjo gimnazijo. Prepričana sicer vedno, da bode treba z dosedanjo nižjo gimnazijo ljubljansko tudi nekaj storiti, je c. kr. učna uprava vendar še čakala in se tolažila s tem, da bode mej tem ustanovljena državna gimnazija v

Kranju — zlasti vsled jako stroge dislokacijske naredbe c. kr. dež. šolskega sveta kranjskega — absorbirala tolik kontingent gimnazijcev, da ji morebiti ne bode treba potem v Ljubljani nič več storiti. Toda pokazalo se je, da se je vkljuba temu, da je letošnje šolsko leto v Kranju odprt že VI. razred, in se deluje z vsemi sredstvi na rast tega zavoda, vpisalo vendar tudi v ljubljansko nižjo gimnazijo, za katero so vse razmere kar najbolj neugodne, 271 učencev, to je še več nego jih ima n. pr. novomeška in še marsikatera druga normalna višja gimnazija, v tukajšnjo višjo gimnazijo pa 654 učencev, to je ravno za dve močni celi gimnaziji. Vsa ta ogromna množica je razdeljena na višji gimnaziji v 16 razredov, na nižji pa v 6 oddelkov, ker se za III. razred, dasiravno prenapolnjen, ni dovolila paralelka.

Naslednji statistični podatki — povzeti po šolskih izvestjih obeh tukajšnjih gimnazij — od šolskega leta 1882/83. pa do tekočega šolskega leta 1898/99., naj pojasnijo frekvenco ljubljanskih gimnazij:

Vzprejelo se je v začetku šolskega leta	1882/83.	vsega skupaj	690 učencev,
"	1883/84.	"	738 "
"	1884/85.	"	794 "
"	1885/86.	"	806 "
"	1886/87.	"	842 "
"	1887/88.	"	837 "
"	1888/89.	"	909 "
"	1889/90.	"	889 "

V začetku šolskega leta 1890/91. se je ustanovila sedanja c. kr. nižja gimnazija, in število učencev se deli odslej na višjo in nižjo gimnazijo tako: 1890/91. višja gimnazija 528, nižja gimnazija 305, skupaj 833. 1891/92. višja gimn. 621, nižja gimn. 386, skupaj 1007. 1892/93. višja gimnazija 682, nižja gimn. 392, skupaj 1074. 1893/94. višja gimn. 702, nižja gimn. 421, skupaj 1123.

V naslednjem šolskem letu se je ustanovila c. kr. gimnazija v Kranju in odprla precej I. in II. razred. Ob jednem je izdal c. kr. deželni šolski svet strogo odredbo, da mora vse, kar spada na Gorenjsko, iti v Kranj, kar pa na Dolenjsko — pa iti v Novo mesto!

1894/95. višja gimn. 708, nižja gimn. 383, skupaj 1091. 1895/96. višja gimn. 671, nižja gimn. 344, skupaj 1015. 1896/97. višja gimn. 730, nižja gimn. 286, skupaj 1016. 1897/98. višja gimn. 701, nižja gimn. 268, skupaj 969. 1898/99. višja gimn. 654, nižja gimn. 271, skupaj 925.

Iz teh števil se razvidi prvič, kako je število učencev na c. kr. nižji gimnaziji naraščalo, a na višji gimnaziji primerno padalo, dokler se je občinstvo od leta do leta nadejalo, da se že nižja gimnazija spopolni; drugič, kako da je pa začelo spet obratno število na nižji gimnaziji padati, a število na višji gimnaziji nenaravno rasti, ko je občinstvo začelo obupavati o razširjenju, tretjič, kako malo da je navzlic vsej strogosti omenjene dislokacijske odredbe — velika gimnazija v Kranju — razbremenila ljubljanska gimnazijska zavoda, in naposled, kako čisto naravnim potom da število teh zavodov ne le ostaje konstantno, nego da še vedno prav za prav raste. Potem takem se da z gotovostjo pričakovati, da bode imela Ljubljana tudi še početkom šolskega leta 1900/1., ko bode v Kranju že osmi razred odprt, najmanj 800—850 gimnazijskih učencev, katero število pa bode spet lepo počasi rastle brez vsakega pritiska in vkljub tudi vsem oviram. — To se pravi, stvar bode v istem štadiju, kakor je bila od nekdanj, ko so vsi faktorji na vso moč zahtevali ustanovitev drugega popolnega zavoda. Število učencev pa zadošča že sedaj in bode zadoščalo tudi za vso prihodnost, če ne za tri manjše, pa vsekako za dve prav močni popolni višji gimnaziji. In zakaj? Zato ker je in ostane Ljubljana vendar-le stolno mesto, mesto, ki se je baš sedaj začelo prav posebno razvijati in rasti.

V intencijah c. kr. učnega ministerstva že zdavnaj ni več, ustanavljati samostojnih nižjih gimnazij. Kjer so se take kedaj ustanovile, razširile so se že zdavnaj v popolne zavode. To se razvidi iz tega, da na vsem Nižjem Avstrijskem ni niti jedne same državne nižje gimnazije, ni je na Gorenjem Avstrijskem, ne na Solnograškem, ne na Štajerskem, kjer je še celo dežela,

uvidevši neuspehe samostojne nižje gimnazije, svoj deželni zavod v Ptuj razširila v popolno višjo gimnazijo. Nižje gimnazije nima niti Koroška, kjer so celo benediktinci v Št. Pavlu popolnili zavod v višjo gimnazijo, niti celo Primorsko. Visoka c. kr. učna uprava pa se je istotako tudi na Kranjskem prepričala o nesmiselnosti samostojnih nižjih gimnazij, kajti tak zavod je že v Kranju toliko časa hiral in hiral, da je naposled propadel, a vzbudil se je šele sedaj v čvrsto novo življenje, ko ga je učna uprava razširila v popolno gimnazijo.

Občinstvo se po pravici ogiblje samostojne nižje gimnazije ter sili z dijaki le na popolne zavode. Prestop z nižje gimnazije na višjo je namreč prvič že na enem in istem zavodu iz zgolj znanstveno-didaktičnih ozirov za učence težaven, če tudi je morebiti učni jezik na celem zavodu taisti, drugič še težavnejši je na naših utrakvističnih gimnazijah, kjer dobe učenci, ki so se v prvih štirih razredih poučevali večinoma v slovenskem učnem jeziku, v petem razredu za vse predmete učni jezik nemški, a trikratno težaven je tak prestop učencu iz samostojne nižje gimnazije na čisto drug zavod, kjer so mu poleg predmetov tudi vsi učitelji tuji. Koliko časa preide, predno se privadijo učitelji učencem in učenci učiteljem! A kaj naj rečemo, ako treba prestopiti na zavod, ki je tako prenapolnjen, kakor tukajšna c. kr. višja gimnazija, kjer zaradi prevelikega števila razredov in prevelike množice učencev v posameznih razredih ne more niti najpopolnejši ravnatelj imeti natančnega pregleda, niti najboljši učitelj doseči popolnega učnega, kamo li vzgojnega smotra. Na tem zavodu namreč se mora vzprejemati n. pr. v slovenski oddelk prvga razreda po 70—80 učencev, a od V.—VIII. razreda, ki imajo vsi paralelke, sedi v vsakem oddelku po 40—50 učencev iz početka leta. Utegnilo bi se ugovarjati, češ, da jih do konca leta mnogo odpade, toda veliko število teh propadlih je ravno žrtva nenormalnih, nezdravih razmer, ki so na velik kvar učeče se mladine in njenih roditeljev.

S prihodnjim šolskim letom se preseli

LISTEK.

Volitev.

Spisal Charles Dickens.

(Odlomek iz humorističnega romana: „The Pickwick papers“.)

(Dalje.)

„A so vendar zopet prišli iz njega?“ je mr. Pickwick hitro poprašal.

„Mislim da,“ je Sam zelo počasi odgovoril, „nekega starega gospoda so pogrešali; le to vem, da so našli njegov klobuk: ali je bila tudi glava v njem, ali ne, vam ne morem določno povedati. Kar pa se mi zdi posebno čudno, je ta slučaj, da je moj stavec, potem kar so mu gospodje rekli, prevrnil voz na ravno istem mestu in ravno isti dan.“

„V istini je bilo to zelo znamenito naključje,“ je pripomnil mr. Pickwick; „a skritejte mi moj klobuk, čujem, da me mr. Winkle kliče k zajutрку.“

Po teh besedah je mr. Pickwick odšel in dobil v sobi zajutrk pripravljen in družino zbrano. Pozajutrkovali so vsi v naglici. Klobuki vseh gospodov so bili okrašeni z velikimi, višnjevim trakovi... in Pickwick in Pok sta šla k „mestnemu grbu“, kjer je s stranskega okna člen mr. Slum-

keyevega odbora nagovarjal malo dekletce in šest dečkov, katere je v vsakem stavku visokodonečih fraz nagovarjal kot „može iz Eatansville“, na kar so omenjeni šesteri krasno zaklicali „živijo“.

Dvorišče je pričalo z nedvomnimi znamenji o moči in veljavi „višnjevih“. Bila je ondi cela armada nosilcev višnjevih zastav, ki so bile vse odličene s primernimi napisi v visokih in primeroma širokih zlatih črkah. Nadalje si videl mnogoštevilno četo trobentačev, fagotistov in bobnarjev, postavljenih v štiri vrste, ki so si pošteno služili svoj kruh; zlasti bobnarji, jako mišičasti ljudje. Nadalje si tam videl več tropov redarjev z višnjevim palicami, 20 členov odbora z višnjevim trakovi, in cel kup volilcev z višnjevim kokardami, odprto štiriuprežno kočijo za visokočestitega Samuela Smunkeya, — slednjič štiri dvouprežne kočije za njegove prijatelje in pomagalice. Zastave so vihrale, godba je trobila in bobnala, 20 odbornikov se je prepiralo, redarji so preklinjali, množica je vpila, in vse kar je tu bilo in se godilo, bilo je in se godilo v korist in prid, čast in slavo visokočestitega Samuela Smunkeya, zastopnika v zbornici zedinjene kraljevine.

Dolgo in glasno odobravanje je zadnelo iz množice na česti in mogočno je

bilo plapolanje jedne višnjevih zastav z napisom: „Svoboda tisku“, ko se je mr. Potta rudeča glava pokazala pri oknu, in nikakor se ne da opisati navdušenje, ko je visokočestiti Samuel Slumkey sam v visokih škornjih in višnjevi zavratnici pristopil k mr. Pottu, mu podal roko in svojo neizmerno hvaležnost do njegovega časopisa pred množico melodramatično razkazoval.

„Ali je vse pripravljeno?“ je vprašal visokočestiti Samuel Slumkey mr. Perkera. „Vse, dragi gospod,“ mu je odvrnil možič.

„Upam, da se ni ničesar zamudilo,“ je pripomnil visokočestiti Samuel Slumkey.

„Prav vse se je storilo, dragi gospod! Tam pri vratih stoji 20 korenjakov, ki so si dobro roke umili, da jim jih morete čvrsto stresti; potem pol ducata žensk z otroci v naročji, da jim pogladite lice in poprašate po njih starosti. Posebno z otroci dobro opravite, dragi gospod, to je vedno velikega učinka!“

„Misliť hočem na to,“ mu je odvrnil visokočestiti Samuel Slumkey.

„In ako bi, dragi gospod,“ je nadaljeval previdni možič, „ako bi morda stvar uravnali tako, — dasi ne rečem, da je to neizogibno potrebno, — da bi jedno ali

drugo dete poljubili — bi to gotovo mogočno uplivalo na množico.“

„Ali bi ne bilo isto tako dobrega učinka, da bi to prevzel jeden odbornikov?“ mu je odvrnil visokočestiti Samuel Slumkey.

„Bojim se, da ne,“ mu je odvrnil njegov agent, „za gotovo mislim, da vas napravi zelo popularnega, ako to sami storite, dragi gospod.“

„Potem moram to pač storiti,“ je rekel velečastiti Samuel Slumkey in obraz mu je razodeval resignacijo.

Zdajci je zakričalo 20 odbornikov, da naj se sprevod uvrsti, in mej glasnimi živjoklici množice je iskal vsakdo sebi določen prostor: godba, redarji, odborniki, volilci, kočijaži. Dvouprežne kočije so bile natlačene polne s toliko gospodi, kolikor jih je moglo stati v njih. Perkeru določena kočija je privzela tudi gospode Picknicka, Tupmana in Snodgrasa ter pol ducata odbornikov. Bil je to trenotek slovesnega pričakovanja, ko naj bi ustop velečestitega Samuela Slumkeya dal znamenje, da se prične sprevod gibati. Nakrat je pričela množica z vse pretresujočimi živjoklici.

„Stopil je iz hiše,“ je dejal Perker zelo razburjen, in to tembolj, ker od svojega mesta ni mogel videti ničesar tega, kar se je godilo.

(Dalje priha)

c. kr. višja gimnazija v novo poslopje, kjer pa na zadovoljnost ravnatelja in profesorjev in na veliko korist učencev ne bode niti toliko niti tako velikih učilnic, kakor jih je bilo v starem poslopiju. Ako je bilo ravnateljstvo že par let zaporedoma zaradi prevelikega števila vpisanih prvošolcev primorano poslati jih 15-20 na nižjo gimnazijo, ker jih samo čez 80 ni moglo nikamor spraviti: kaj bode šele prihodnje šolsko leto, ko bode le v nekaterih največjih učilnicah prostora za 50-60, v večini pa le za 30-40 učencev?!

Iz tega bo sledilo lahko še to, da ravnateljstvo višje gimnazije niti ne bode moglo vzprejeti vseh absolventov tukajšne samostojne nižje gimnazije. In kaj potem? Ali naj bodo potem roditelji ljubljanski, in to še ubožnejši, primorani pošiljati svoje sinove iz Ljubljane na višjo gimnazijo v Kranj? Ako naučna uprava še sama ni mislila na to, opozarja jo mestna občina ljubljanska na tako možnost ter je prisiljena, zavarovati se proti taki eventualni nenormalnosti, dokler je čas. Tudi to ne more biti ljubljanski mestni občini, tako oslabljeni po potresu, vse jedno, da bi se roditelji z dežele s svojimi dijaki odbijali in odvracali iz Ljubljane zaradi pomanjkanja dobro urejenih gimnazij, ko imajo tukaj vendar mnogo več prilike vsestransko se izobraziti in omikati, nego kjerkoli na Kranjskem, in da bi se čisto proti njihovi volji silili v druga mesta.

Dolžnost je torej tudi naučne uprave, da stori v tem oziru kar najpreje nekaj za Ljubljano.

Ako začena učna uprava z razširjanjem nižje gimnazije že prihodnje leto, kakor jo nujno prosi mestna občina, ne narastejo ji nikakor veliki stroški; kajti učne zbirke sedanje nižje gimnazije so že sedaj tako dobro založene, da se bodo dale spolnjevati z vsakoletnimi prispevki za učila, status profesorski pa bi se polagoma vsaj deloma spolnil iz statusa višje gimnazije.

Glede nujne gradnje novega gimnazijskega poslopja na Vodnikovem trgu je opozoriti visoko naučno upravo na tole:

Po preselitvi višje gimnazije v novo sezidano poslopje nasproti Kolizeju nima jeden najrazsežnejših in najbolj obljudenih delov mesta, tako zvani šolski okraj, ki je od davnih časov najprimernejše bivališče dijaštva, nobene gimnazije. Ti prostori, kjer je prav za prav vzraslo in se razraslo mogočno drevo vsega ljubljanskega šolstva, prostori, ki so obsegali iz prva normalno, preparandijo, realko in višjo gimnazijo in ki so nazadnje še obsegali jedno največjih gimnazij, ti prostori v sredi mesta postanejo v kratkem prazni in popolnoma zapušteni. Cele dolge Poljane s knezoškofijskim Alojzeviščem in z Marijaniščem, vsa razsežna Sv. Petra cesta z oddaljenim, vedno bolj se razvijajočim Vodmatom vred, ves Mestni in Stari trg itd., vse to bo moralo pošiljati svoje dijake po ozkih in zavitih ulicah v oddaljeno, na periferiji mesta skrito novo gimnazijo. Da se torej v najkrajšem času zgradi na onem preprijaznem in najpripravnejšem, za šolstvo historičnem kraju mesta nova popolna gimnazija: to je ravno toliko v interesu dotičnega dela mesta, kakor v interesu cele mestne občine, kakor tudi v interesu kranjskega šolstva.

Mestna občina ljubljanska je pa tudi dokazala, koliko da ji je na ugodnem razvoju gimnazijskega šolstva leželo, s tem, da je prepustila, če prav sama vsled potresa v hudi finančni stiski, naučni upravi brezplačno stavbišče za novo gimnazijo, česar mnogo večje in bogatejše občine niso storile.

Zato pa po vseh teh razlogih mesto Ljubljana in prebivalstvo pač zasluži, da se naučna uprava v teh, za isto le malenkostnih, za občino ljubljansko, za deželo in sploh za razvoj srednjega šolstva pa jako važnih vprašanjih na nje ozira in prošnjam ugodi ter sedanjo c. kr. nižjo gimnazijo na zgoraj omenjeni način že prihodnje šolsko leto začne razširjati v popoln zavod, novo poslopje pa, zadoščajoče za popolno gimnazijo, začne že graditi pomladi l. 1900.

V Ljubljani, 27. januarja.

Spravna akcija.

O zadnji seji parlamentarne komisije desnice poroča „Politik“, da se je razpravljalo zlasti o bodočem zaključanju parlamenta in o tem sledečem regimu s § 14.

Splošno je prevladalo mnenje, da sme biti doba § 14. le prehodna, da regima § 14. ni smatrati za program, ampak le za sredstvo, ki zapelje notranjo politiko v drug tir. Povdarjalo se je znova, da se mora vlada vendar jedenkrat odkrito izjaviti o svojih namerah. Zato mora dobiti seveda najvišje pooblastilo. Vlada mora spoznati, da ne more imeti manjšina nobenega vpliva na eksekutivo, ako se naj položaj razvedri in obdrži parlamentarni sistem. „Politik“ piše dalje, da je tudi sedaj kompromis z Nemci nemogoč, kajti nemške zahteve so ne le velike, nego tudi nesramne. V seji parlamentarne komisije desnice so se spočetka potezali Poljaki za to, da se zasedanje parlamenta ne odgodi, končno pa so sprevideli, da je premor jako potreben. Sloga desnih črskih strank se je zopet pokazala. Tudi „Nar. Listy“ smatrajo pravno akcijo za brezplodno in se jim zdi era § 14. neizogibna. — Nemški časopisi očitajo Čehom nespravljivost, zajedno pa naglašajo, da sprave ni mogoče doseči prej, dokler se je zikovne naredbe ne odpravijo.

Regulacija častniških gaz.

Vojna uprava bo do leta že tretjič poskusila predložiti delegacijam predloga za povišanje častniških plač. „N. W. Tagblattu“ se iz Budimpešte poroča, da je ogerska vlada opustila svoje stališče, da ne zviša oficirskih gaz prej, da se ne regulirajo plače ogerskih državnih uradnikov. Upati je torej, da pride predlog v delegacije ter da se začne regulacija z l. 1900. Avstro-ogerski častniki imajo najslabšo plačo v Evropi, če ne upoštevamo razmere v Srbiji in Turčiji.

Kriza na Ogerskem.

Vse, kakor je bilo. Szell je konferiral z Banffyjem in z načelniki in z zaupniki opozicijskih strank. Poroča se, da hoče opozicija dovoliti vse provizorije z izjemo indemnitet, toda šele — Banffyjevemu nasledniku. Kompromis se torej vender ne bo dosegel, in vlada govori že o svojem ultimatu.

Macedonija.

Iz Bukarešta se javlja, da so došle v ondotne diplomatske kroge vesti o bodočih revolucionarnih nemirih v Macedoniji. Te vesti podpirajo iz Carigrada in Soluna prihajajoča poročila o vojnih pripravah Turkov. Ob bolgarski meji so napravili turški inženjerji male utrdbe. V Albaniji je sedaj mirno. Macedonski odbor pod načelništvom Kapčeva deluje neprestano.

Demisija nemškega kancelarja?

V najnovjšem času se pojavljajo zopet vesti, da hoče sivolasi kancelar knez Hohenlohe odstopiti. Knez bo kmalu 80 let star, zato je vrjetno, da mu je breme že pretežko. Bajje hoče odložiti svoje častno mesto na dan svojega godu. Naslednik mu bode ali grof Posadowsky ali pl. Bülow.

Na Filipinih.

Časopisom se poroča, da je položaj na Filipinih trajno jeko resen ter da je pričakovati vsak čas vestij o začetku bojev mej Amerikanci in insurgenti. Vstahi so izpuštili vse bolne španske ujetnike. Aguinaldo in njegovi častniki oborožujejo neprestano ustaške čete. Aguinaldo ima 30.000 vojakov in nad 50 topov. Kako slabo se godi Amerikancem je razvidno iz dejstva, da je zmagalec general Otis prosil premagane Špance, naj ga podpirajo proti ustašem. „Reichswehr“ poroča, da skušajo Amerikanci vodje ustašev z denarjem podmititi. To se je Amerikanecem l. 1896 posrečilo, zato upajo tudi sedaj, da ne bodo dolarji brezuspešni!

Občinski svet ljubljanski.

v Ljubljani, 26. januarja.

Seji, katere se je udeležilo 28 občinskih svetnikov, je predsedoval župan Hribar.

Po poročilu obč. svet dr. Stareta se je Mariji Kopačevi, vdovi po uradnem slugi Jakobu Kopaču, priznala posmrtna četrtina v znesku 102 gld. in pokojnina letnih 200 gld.

Obč. svet dr. Hudnik je poročal o otvoritvi ceste ob Trpotčevem posestvu in je predlagal, naj izreče obč. svet, da otvoritve te ceste ne smatra za nujno in da vzame v vednost, da je magistrat Trpotca pozval, naj odstopi občini za to cesto potrebni parceli.

Obč. svet je sprejel ta predlog z dodatkom obč. svet. Velkavrh, naj se naroči stavbinskemu odseku uvaževati, če bi širokosti te ceste ne bilo določiti na 12 m., kakor je bila že prvotno določena.

Obč. svet dr. Stare je poročal o imenovanju jednega zaupnika v naborno komisijo za konje namesto g. Mübleisena in je predlagal, naj se imenuje gospod F. Urbanec.

Obč. svet Turk je opozoril, da se nahaja mej člani te komisije tudi mož, ki je že pred tremi leti umrl, na kar je bil na predlog obč. svet. Lenčeta namesto tega mrtvega člana imenovan gospod Adolf Hauptman.

Obč. svet dr. Požar je na to utemeljeval svoj samostalni predlog, da se učni upravi pošlje obrazložena spomenica glede razširjenja male gimnazije v popolno gimnazijo. Utemeljevanje tega predloga, katero je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem, prijavljamo na drugem mestu današnje številke.

Župan Hribar je pojasnil, da je za leto proračun že izdelan, da naj se torej predlog premeni tako, da se zahteva razširjenje za leto 1901.

Poročevalec obč. svet dr. Požar je omenil, da bodo troški za 3½ meseca za jedno učno moč tako malenkostni, da pač ne pridejo v poštev.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je priporočal, naj se peticija pošlje ne le ministertvu nego tudi deželnemu šolskemu svetu, dasi v tem oziru prevladuje v deželnem šolskem svetu neko reakcionarno mnenje.

Obč. svet Pavlin je predlagal, naj se iz spomenice izpusti, kar je poročevalec govoril o razvoju kranjske gimnazije, na kar je župan Hribar pojasnil, da sestavi spomenico magistrat in da je ob sebi umljivo, da izpusti vse, kar ni v zvezi s stvarjo.

Obč. svet je soglasno sprejel stavljeni predlog.

Obč. svet dr. Tavčar je poročal o poljskem čuvaju v Mestnem logu in o prevzetju ondotnih cest v mestno upravo. Ker čuvaj tudi mestu koristi, je primerno, če prispeva k plači tudi mestna občina. Poročevalec je predlagal, naj se poljski čuvaj vzdrži, za bodoče leto pa naj se v proračunu postavi primeren prispevek, glede cest pa je predlagal, naj se zahtevano prevzetje cest odkloni.

Župan Hribar je oporekal poročevalcem besedam, da v Mestni log poslani redarji počivajo včasih v hrastovi senci, češ, da vestno izvršujejo svojo nalogo.

Obč. svet Turk je trdil, da so pri zborovanju interesentov glasovali tudi nekateri, ki niso posestniki, povedal, da so večji posestniki vsi proti čuvaju in je predlagal, naj se čuvaj opusti.

Obč. svetnik Velkavrh je rekel, da tistih 39 posestnikov, ki so glasovali za čuvaja, nimajo vsi skupaj toliko sveta, kakor tisti, kateri zahtevajo opustitev čuvaja, in govornik se je izrekel, da je ugoditi zahtevi večjih posestnikov, češ, kdor ima več sveta, mora imeti tudi več govoriti.

Obč. svet Predovič se je odločno izrekel proti imenovanju poljskega čuvaja.

Obč. svet dr. Hudnik je zavrnil obč. svet. Velkavrh, rekši, da imajo vsi posestniki jednako pravico, naj ima kateri že 10 ali polovico orala sveta.

Obč. svet Turk je izrekel glede cest, če morajo posestniki ceste posipati, tudi mesto ne sme mitnine pobirati, kakor dela zdaj.

Obč. svet Predovič je govoril proti zahtevi, naj mesto prevzame oskrbovanje teh cest.

Obč. svet dr. Tavčar je dejal, da kakor vsi načelniki, kadar se o njih uradnih kaj reče, koj vstanejo, ter povedo, da so uradniki izvrstni in točni, tako se je oglasil tudi župan v obrambo svojih organov, katerim se je očitalo, da pod hrastom leže. Govornik je pojasnil, da je na lovu sam videl konfidente pod hrastom počivati, dočim je poljski čuvaj neprijubljen, ker vsacega naznani. Če se župan zavzema za svoje ljudi, se tudi čuvaju ne sme delati krivica. Poljske čuvaje imajo še male kmetske občine, v mestnem logu pa je potreben toliko bolj, ker se tam potika mnogo sumnih ljudi. Dokler interesente niso čuvaja sami morali plačati, so vedno vpili, da je potreben. In to je tudi v resnici, sicer pa bi prišlo na oral sveta 75 kr. plačila za čuvaja in to bodo interesente že že zmogli.

Obč. svet je sprejel odsekov predlog in po istega poročevalca predlogu naročil ma-

gistratu, naj dovoljenje, da se pri Jos. Gorupa posestvu izbrise najemninska pravica, katera nima za občino nobene vrednosti več, odkar je sezidana domobranska vojašnica.

O županovem predlogu, da se najame večje posojilo za nekatere stavbe in druge javne naprave, je poročal občinski svetnik Senekovič, o čigar poročilu se je čula samo jedna sodba, da je jako temeljito in z največjo skrbjo sestavljeno. Poročevalec je pojasnil, da je župan najprej predlagal, naj se najame posojilo 2½ milijona goldinarjev in naj se izdajo zanj zadolžnice. Odsek je županov predlog presojeval z dveh stališč, ali je vse, kar je župan predlagal, neobhodno potrebno in ali je predlog tudi izvršljiv. Ker vsled obstoječih političnih razmer ni upanja, da bi mogel državni zbor skleniti za izdajo zadolžnic potrebni zakon in tudi ni upanja, da bi se jim priznala pupilarna varnost, vsled česar bi jih ne bilo možno oddati po višjem kurzu, pri oddaji po nizkem kurzu pa bi ne bilo nič dobička, se je odsek odločil za najetje navadnega posojila. S tem je pa tudi odpadel razlog, najeti posojila 2½ milijona goldinarjev in se je odsek odločil izvršiti le to, kar je nujno potrebno. Poročevalec je predlagal: 1. Mestna občina ljubljanska najame v petdesetih letih s polletnimi, vedno enakimi dekurzivnimi anuitetami odplačljivo posojilo v znesku jednega milijona goldinarjev tako, da obrestna mera ne sme biti višja nego po največ 45%. 2. Za točno izplačevanje obvez, katere prevzame mestna občina ljubljanska s tem posojilom, služijo v prvi vrsti vsi dohodki iz investicij, ki se napravijo iz tega posojila, potem pa iz tekočih dohodkov toliko, kolikor bi koncem vsakega poluleta primanjkovalo za popolno pokritje anuitet, katere se izračunijo iz višine posojila, dobe njega odplačevanja in obrestne mere, po kateri se je posojilo najelo. 3. To posojilo ima služiti za pokritje naslednjih potrebščin: a) 120.000 gld. za gradnjo „Mestnega doma“; b) 100.000 gld. za gradnjo deklishe osemrazrednice in župnišča pri sv. Jakobu; c) 65.000 za gradnjo mestne ubožnice; d) 20.000 gld. za gradnjo ljudske kopeli; e) 200.000 gld. za gradnjo mestne tržnice; f) 120.000 gld. za tlakovanje cest, ulic in trgov; g) 175.000 gld. za napravo novih cest, ulic in trgov; h) 200.000 gld. za povečanje elektrarne. 4. Posojilo za vsako pod 3. naštetih potrebščin se najema po potrebi na podstavi vsakokratnega sklepa občinskega sveta in se najeti denar mora porabiti v namene, ki so pod 3. naznačeni; vendar pa se obč. svetu dovoljuje, da morebitne prihranke pri kaki ondi navedeni točki porabi za morebitne večje potrebščine pri kaki drugi točki. 5. Mestnemu magistratu se naroča, da sklepom ad 1-4 izposluje postavno odobrenje. 6. Mestnemu magistratu se poleg tega še naroča, storiti vse potrebne korake, da za to posojilo izposluje oproščenje od kolekovine in pristojbin. — Poročevalec je vsak svoj predlog obširno in vsestransko utemeljil. Za tlakovanje so najprej odmenjene naslednje ulice in trgi: Šelenburgove ulice, Kongresni trg ob spodnji strani, Wolfve ulice, Cestni banket na Marijinem trgu, Prešernove ulice, Sv. Petra cesta do Škofjskih ulic, Florijanske ulice, Stari trg, Pod trančo, Mestni trg, Špitalske ulice, Cesta ob Vodnikovem trgu, Lingarjeve ulice in trg Pred Škofijo, katerih skupna površina znaša 23.810 štirijaških metrov. Projektovano je razširjenje oziroma naprava naslednjih ulic: Cesta za frančiškansko cerkvijo mimo projektovanega justičnega poslopja proti južnemu kolodvoru, Dolge ulice, z Dolgimi ulicami vzporedne ulice, podaljšane Hilserjeve ulice, Ulice čez škofovo pristavo, ki bodo omogočile prihod čez sv. Petra most naravnost k mestni vojašnici, jedne podolžne in jedne prečne ulice ob hišah v Prulah.

Glede elektrarne je poročevalec omenil, da je bila naprava proračunjena na 413.000 gld., da pa je veljala 448.000 gld. Večji izdatek je nastal vsled tega, ker se je položil kabel na Poljanski cesti, na Sv. Petra cesti, na Rimski cesti in na Bleiweisovi cesti, ker se je napeljala voda iz vodovoda, ker so se obloki pri strojih betonirali in ker je šlo na obresti 11.242 gld. Projektovanih je bilo 8000 žarnic. Že s temi bi se elektrarna rentirala. Sedaj pa je v rabi že 7680 žarnic in rabi elektriko 11 elek-

tričnih motorjev z 21 konjskimi silami. Električna razsvetljava pa se bo čedalje bolj razširjala. Upeljava se vedno v nova poslopja in tudi poraba elektrike za obrtne namene bo vedno večja. Radi tega je misliti na razširjenje elektrarne, zlasti ker sta se dve družbi oglašili, ki hočeta napraviti v mestu električno železnico in bode elektriko dajala mestna elektrarna. Nasvetovana svota se ne bo najedenkrat porabila, ampak od slučaja do slučaja, najprej pa je dobiti še jeden stroj s 350 do 400 konjskimi silami, ki bo veljal 80.000 gld. Za vračanje posojila za obrestovanje in amortizovanja bo treba, če se dobi posojilo po 4 $\frac{1}{2}$ % letnih 50511 gold, če se dobi po 4 $\frac{1}{3}$ % letnih 49.088 gl. Investicije bodo nesle (stanovanja v mestnem domu, kopal, tržnica, elektrarna, prihranek pri cestah) vsaj 26.000 gld., tako da bo iz mestnih dohodkov plačati 24.000 gld. Če ostanejo mestni redni dohodki, kakršni so sedaj in redni izdatki tudi, preostaja občini za izredne namene letnih 49.439 gld., torej svota, od katere ho lahko plačevala imenovani prispevek, ne da bi bilo treba davkoplačevalce obremeniti.

Pri specialni razpravi se je glede predloga o tržnici unela dolga, jako živahna razprava.

Obč. svet. Gogola se je izrekel proti napravi tržnice, ker nje potreba ni dokazana. Ako bi bile tržnice potrebne in vseskoz praktične, bi jih imela tudi druga mesta, ki so ravno tako napredna, kakor Ljubljana, in še v boljših razmerah. A naštetih je lahko veliko naprednih mest, katera jih nimajo. Tudi če so tržnice praktične, ni dokazano in se pogrešajo v poročilu sploh natančnejše date. Tržnice niso za vsa mesta primerne in ker je lahko tudi brez njih izhajati, se po pravici smejo imenovati luksuz. Za luksuzne naprave pa zdaj v Ljubljani ni časa, ko bomo šele občutili posledice potresa, tedaj, ko bo treba vračati različna posojila. Kadar bodo ta posojila plačana in bodo posestniki mogli zopet dihati, tedaj bo čas, misliti na take naprave. Vse tržnice bi se cena živlom podražila, ker bo trgovec in obrtnik za prostore v tržnici moral plačevati najemščino, a to breme bo odvalil na konsumenta in še kaj dodal, da naredi malo dobička. Ako bode tržnica zgrajena, zapustili bodo trgovci z moko, mesarji itd. v sedanjih hišah najete prodajalne in te ostanejo prazne, nekateri revnejši pa, ki najemnine v tržnici ne bodo mogli plačevati, bodo še izgubili svoj zaslužek. Govornik je predlagal, naj se ta točka odkloni.

Obč. svet. Lenče se je temu predlogu pridružil, rekši, da bo tržnica samo na korist nekaterim premožnim mesarjem, ki zdaj plačujejo do 400 gold. najemnine za prodajalne, potem pa bodo plačevali 120 do 150 gld., živež pa se bo podražil. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. januarja.

— **Osebnost.** Župan Hribar nastopil je danes tritedenski dopust.

— **Občinski svet.** Poročilo o sinočni seji obč. sveta smo morali radi nedostajanja prostora pretrgati in priobčimo konec v jutrišnji številki. Omenjamo samo, da je bila postavka o tržnici po dolgi in jako živahni razpravi odklonjena, vse druge postavke pa so bile sprejete.

— **Umrlj.** je danes ljubljanski prelat in kanonik dr. Čebašek, v političnem oziru strasten klerikalec, sicer pa mož blagega srca. N. v m. p!

— **Slovensko gledališče.** Zanimanje za prvo Wagnerjevo opero na slovenskem odru, za „Lohengrina“, vedno bolj narašča ter prehaja tudi na one kroge, ki se doslej za opero sploh brigali niso. Zategadelj se uprizori „Lohengrin“ danes že tretjič. Cene so nekoliko znižane.

— **Narodne rodbine** opozarjamo še enkrat na jutrišnji ples, katerega priredi „Narodna čitalnica“ svojim členom. Ker je to razen kostumnega venčka, ki se bode vršil dne 11. februarja, jedina čitalniška predpustna zabava v letošnjem letu, uverjeni smo, da ne bodemo niti jednega člana „Narodne čitalnice“ pogrešali.

— **Gasilna društva na Slovenskem** dobivajo zadnji čas samonemška pisma, v katerim jim g. A. C. Achtschin v Ljubljani naznanja, da je otvoril zalogo gasilnega orožja in gasilne opravne ter jih vabi, naj mu dajo kaj zaslužiti. Ne dvomimo, da se g. A. C. Achtschin ne bo branil slovenskega

denarja, toda v času, ko ne prihajajo samo s Češkega in Hrvatskega nego tudi z Dunaja in celo iz Nemčije slovenska vabila in priporočila k nam, je gotovo jako čudno, ako g. A. C. Achtschin, ki živi v središču slovenske domovine, ki zna in mora znati slovenski, našim slovenskim gasilnim društvom pošilja nemške pozive, naj mu dajo kaj zaslužka. Komu se pač misli prikupiti s tako provokacijo?

— **Sličice iz življenja.** „Dom in Svet“ spisal Veridicus na ovitkah XII., števil. 2. Razni domoljubi so že stavili nasvete, kaj naj bi se odpravilo, kaj pa uvedlo. Nasveti so dobri, da bi jih narod le sprejel! Potratnost v obleki, velike dote, gostilne, vse to je kvarljivo, a najbolj gostilne, ki pripravijo kmetu ob vse. Tu treba rano kar izrezati! ... in povsodi koder je le mogoče ustanoviti konsumna društva, v katerih se sme, če je potrebno tudi čez polnoči srkati petjot in zganje samo — na katoliški podlagi ... Vedež.

— **V Tinjanu v Istri** so bili 23. in 24. t. m. obč. volitve in so bili soglasno izvoljeni hrvatski kandidati.

— **Iz Kamnika** se nam poroča, da se je veselica, prirejena dne 22. t. m. kljub agitacijam in mahinacijam raznih nasprotnikov prav sijajno obnesla. Godba bos.-herc. pešpolka št. 2 izkazala se je prav mojstersko. Gorenji prostori kavarne in restavracije bili so prenapolnjeni z odličnim občinstvom kamniškimi in okoliškimi. Postrežba kavarinarja in restavraterja, gosp. Vanosija, bila je vse hvale vredna. Mej posameznimi plesnimi točkami razveseljevali so nas pevci s svojim prav dovršenim petjem. Izborni uspeh te veselice napotil je rodoljube, kakor se čuje, da nameravajo tekom najkrajšega časa prirediti zopet zabavo s sodelovanjem vojaške godbe, vender s tem razločkom, da bode veselica v prvi vrsti posvečena koncertnim točkam in v drugi vrsti plesu.

— **Velik požar.** V Dolenjih Kamnjah pri Mirni je dne 22. t. m. začelo goreti. Ogenj se je hitro razširil in uničil skoro pol vasi. Škoda znaša nad 160.000 gld. Pogoreli, katerih je osem, so bili le za male svote zavarovani, ali celo nič. Ogenj bi se morda ne bil tako razširil, da so imeli ljudje vsaj kako brizgalno.

— **Narodna čitalnica v Ptuj** priredi dne 4. svečana t. l. v prostorih „Narodnega doma“ plesni venček, pri katerem svira godba c. in kr. pešpolka št. 7 iz Gradca. Kostumi dobro došli. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Okrajna bolniška blagajna v Postojni** naznanja, da bode imela dne 29. januarja t. l. ob 2. uri popoldne svoj redni občini zbor v občinski pisarni v Postojni.

— **Podružnica „Pivka“ družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Petru na Krasu** priredi 2. februarja 1899. v prostorih gosp. Ivana Korošca veselico z dramatično predstavo. Pri veselici sodelujejo iz prijaznosti kvartet „Pivških pevcev“ ter „Šentpeterski tamburasi“. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— **O nameravanem samomoru** korporala Jesiha v Celju poroča se: Neverjetna je trdovratnost, s katero se je hotel Jesih znebiti življenja. Ko si je pogнал že tri krogle iz puške v glavo, koje so mu odtrgale čeljust, jezik in nos ter uničile oči, hotel je še puško na novo nabasati! Prišli so mu to zabranili. Na to je zapisal na ponujeni papir, seveda ne da bi mogel kaj videti, vzrok tega strašnega dejanja. List je častnik shranil. Teško ranjeni se sedaj nahaja v deželni bolnici, ne vidi, ne sliši in ne govori nič; jed mu ulivajo po cevi v grlo. Navzlic tem groznim poškodbam pa je vse upanje, da bode ozdravel; v tem slučaju ga pač čaka grozna pokora.

— **Jezuitje v Zagrebu.** Veliki razpor mej Srbi in Hrvati v zadnji seji deželnega zbora je provzročilo to, da so kupili jezuitje v Zagrebu velik kos sveta, na katerem sezidajo samostan, cerkev, svojo gimnazijo in misijonski zavod. Pravoslavni Srbi se protivijo zlasti zadnjima dvema. V Zagrebu vlada radi jezuitov znatna razburjenost. L. 1860 so se tudi hoteli jezuitje naseliti v Zagrebu, toda obč. svet je to preprečil.

— **Izstop iz katoliške cerkve.** V Pančevu je 1300 oseb naznanilo svoj izstop iz katoliške cerkve in to radi tega, ker so se odpravile srbske propovedi in uvedle samo madjarske. Izstopivši katoličani hočejo prestopiti v pravoslavno vero. Tako poročajo listi.

— **Eksplozija bencina na Dunaju.** V Böhmovi, Gersonovi in Gosenthalovi tovarni bencina na Dunaju se je zgodila vsled eksplozije velika nesreča. Ko so požar nekoliko pogasili, so našli na kupu tri človeška telesa, katera so bila tako sežgana, da jih ni bilo mogoče spoznati. Jednemu je skoro vsa lobanja manjkala. Ko je nastala eksplozija, se je stresla vsa hiša, šipe na vseh oknih so popokale, lustri in svetilke so popadale na tla. Delavci so vrelj iz svojih delavnic. 15leten pomagač je prihitel na cesto, goreda mu je vsa obleka na telesu. Opekline so jako opasne, tako da bo težko ozdravel. Drugi delavci so se vsi rešili, predno jih je dohitel ogenj. Požar je naredil veliko škode.

— **Izmišljene fotografske skupine.** Pri Dreyfus-Picquartovi aferi igra veliko ulogo neka fotografija, na kateri je videti Picquarta na sprehodu v Baden-Badnu s polkovnikom Schwartzkoppenom. Fotografija je izmišljena. Da je prav lahko napraviti take skupine, je prinesel „Siècle“ celo serijo skupin, na kateri so prijazen skupaj največji nasprotniki in največje nasprotnice, ki se žive ne morejo videti. Nekateri imajo na sliki opravke, katerih niti ne poznajo, ter so naslikani v prav komičnih položajih.

— **Zlato v lesu.** Komisar zlatih rudokopov v Viktoriji (v Avstraliji) je naznanil angleški vladi, da je dognal pri mikroskopični preiskavi v fosilnem lesu ter v brunih, ki so ležala pod zemljo, znatne količine zlata. V vsaki toni lesa je zlata več unč.

— **Berač zapustil 80.000 frankov.** V Genevi je nedavno umrl mož, katerega je vse pomilovalo. Iz ubožne blagajne je dobival 10 frankov na mesec; iskal je po trgih ostanke zelja ter drugih prikah, in od tega se je živil. Komu je bilo umreti, je poklical notarja, in zapustil je svojima mladima sestrankama po 40.000 frankov.

Književnost.

— **„Planinski Vestnik“ 1898.** (Konec.) A. Zankl je sestavil članek „O fotografiji“, v katerem navdušuje planince, naj postanejo amater-fotografi ter popisuje aparate, ki jih rabijo fotografi. — Marljivi Fr. S. Finžgar nas vodi v prav navdušeno in v humoristični obliki pisanem spisu „Črez Triglav“. Ta spis se odlikuje po svojem lepem jeziku. Humoristično, prav za prav satirično je pisan spis I. M. — „Črtice s potovanja hudomušnega Janka.“ Bodi še tak mračnež, vendar te bode ta spis pripravil na smeh. V letniku 1898 je končan šele prvi del tega spisa, tedaj bode mo nadaljevanje še letos čitali. Izmej manjših spisov omenimo: Božičnica „Planinskih piparjev“. — Zimski izlet na razvaline Hudega grada (Guttenberg). Spisal J. Š. r. — Izlet „Planinskih piparjev“ v „Vrata“. Spisal Nadpipar. — Cesarski križ na Vel. Kleku. A. Š. — Labodska dolina. Spisal R. — Kako sem porabil svoj dopust. Spisal L. F. — Nadiža. Spisal — r. — Vrh tega najdemo v tem letniku tudi kratek popis vseh koč in zavetišč „Slov. plan. društva“. Hvalevredno je, da je uredništvo „Plan V.“ ponatisnilo dalo v list nekatere popise izletov na Triglav v prejšnjih desetletjih. Ti so Kadilnikovi in se sedaj nikjer več ne dobivajo. Tudi nekaj pesmij ima letnik 1898 „Plan V.“ Te so Finžgerjeve (Na rovtih VIII., Peričnik in A. Medvedova „Pesem hribolazcev.“) Poleg omenjenih večjih spisov je v vsaki številki več manjših notic. Pod naslovom „Društvene vesti“ čitamo raznoterosti iz društvenega delovanja. „Razne vesti“ prinašajo vse mogoče novice, ki zanimajo turiste. V „Književnosti“ se ocenjujejo knjige, pred vsem one, ki imajo pomen za hribolazce. „Plan. Vestnik“ je jako dobro urejevan list, in želeli je le, da bi bil vsestranski razširjen po naši lepi slovenski domovini. Nobene čitalnice, nobenega bralnega društva naj bi ne bilo na Slovenskem, ki ne bi imelo „Plan. Vestnika“. Priporočati je pa list posebno še dijakom, ker je jako poučen in zabaven in ker podaje vse spise in beležke v izborni olikani besedi. O. Šijanec.

Telefonična in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj 27. januarja. Današnja seja se je začela šele po 1 $\frac{1}{2}$ ur. Pred sejo je

imelo predsedništvo posvetovanje z načelniki desničarskih klubov, kako postopati z zakonom o služabniških plačah. Sklenilo se je, naj se zakon ex praesidio odkaze budgetnemu odseku. To se je tudi zgodilo, a oglasilo se je takoj več levičarskih poslancev, ki hočejo zahtevati, naj se zakon postavi kot prva točka na dnevni red prihodnje seje, katera bo v torek. Desnica ni jedina, kako postopati. Poljaki so za to, naj se predlog leve sprejme, ostale stranke pa zagovarjajo stališče, naj se zakonu o kontingentu rekrutov na vsak način varuje prioriteta, zakon o služabniških plačah pa naj se postavi kot druga točka na dnevni red. Ako je protisemitom in socialnim demokratom na tem, da se zakon o služabniških plačah reši, kar želi tudi desnica, potem naj omogočijo, da se dožene prvo branje rekrutnega zakona, ki je lahko v 10 minutah končano, na kar pride koj na vrsto služabniški zakon. Ob 1 $\frac{1}{2}$ ur. popoldne se je sešla parlamentarna komisija desnice, da se v tej stvari posvetuje. Pričakuje se, da se Poljaki akomodirajo drugim strankam desnice.

Dunaj 27. januarja. Nemci nadaljujejo tudi v današnji seji obstrukcijo, zahtevajo, da se morajo dobesedno prečitati vse interpelacije, vsi nujni in vsi drugi predlogi. Po dva poslanca sta vedno na straži, da zapisnikarji nič ne izpusté. Italijanski poslanci, na čelu jim d' Angeli, so podali nujni predlog, s katerim zahtevajo, naj se Italijanom ustanove ljudske, meščanske in srednje šole, učiteljske in končno vseučilišče v Trstu, a dokler se to ne zgodi, naj se priznava veljavnost na vseučilišču v Italiji dobljenih spričeval in diplomov.

Dunaj 27. januarja. Konec seje je bil jako hrupen. Do 1 $\frac{1}{4}$ ure je trajalo čitanje interpelacij. Potem je Prochaska predlagal, naj se o služabniškem zakonu ustno poroča, kar je bilo soglasno sprejeto, in najpride ta stvar kot prva točka na dnevni red prihodnje seje, česar predsednik ni hotel dati na glasovanje. Daszynski je potem govoril o razveljavljenju § 14. Po njem je vstal dr. Kramar. Komaj je ta začel govoriti, nastal je nepopisen hrup. Ko je Kramar rekel, da je § 14. del ustave, in da so ga postavili v ustavo nemški liberalci, je na galeriji žurnalistov sedeči urednik Penizek zaklical „bravo“. To je bil za obstrukcijo znamenje, da je začela na vse kričati: „Vun ž njim!“, tako da je moral predsednik sejo pretrgati. Hochenburger in Wolf sta tekla na galerijo, na kar se je urednik Penizek udal sili in odšel. Mej nemškimi poslanci in mej češkimi, ki so bili prihiteli na galerijo, je prišlo do hrupnih prizorov.

Dunaj 27. januarja. Italijani so hoteli danes Thunu vročiti resolucijo shoda laških županov radi pazinske gimnazije. Thun jim je sporočil, da jih sprejme jutri ob 10. uri popoldne.

Imenovanja.

Dunaj 27. januarja. Uradni list javlja, da je sodni pristav v Buzetu, Jos. Zehet, imenovan okrajnim sodnikom v Ajdovščini, sodni pristav pri okrožnem sodišču v Gorici, Jos. Fon, pa sodnim tajnikom istotam.

Ogerska kriza.

Dunaj 27. januarja. Iz Budimpešte se danes poroča, da so se pogajanja mej vlado in mej opozicijo ustavila, ker se Fran Kossuth neče udati vladnim zahtevam.

Nesreča.

Carigrad 27. januarja. Neka tukajšnja kavarina se je podrla, 6 gostov je bilo ubitih, 8 nevarno ranjenih.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

Naposled je bil prišel poklicani zdravnik. Z velikim začudenjem je poslušal, kaj se je pripetilo.

„Preveč napora, milostna“, rekel je, „čezmerno draženje živcev. A hočem ga po dolžnosti vestno preiskati.“

„Slišal sem vsako besedo, kolega“, reče Henrik vstopivšemu, „in lahko Vas zagotovim, da ni treba ne trkati, ne tipati, ne prsluškovati. Tako zdrav sem, kakor ste Vi; premagal sem ta neumni napad popolnoma in Vam zamorem le želeči“, je končal se smehljaje, „da bi bili poklicani k hujše oboleni.“

Doktor si ni znal tega razložiti. Tam notri mlada, skrbeča žena s objokanimi očmi — tukaj mož, sicer ne čisto nepri-

siljeno a vendar tudi ne ravno neverjetno vesel. Doktor Forst je mučni položaj svojega prijatelja spoznal.

„Hočem Vam s kratkimi besedami vse pojasniti“, je zopet začel. „Ste li že kdaj v svojem življenju kak grozen, pretresajoč vtis dobili? Kaj strašnega videli, kar pod gotovimi okoliščinami vedno zopet pred oči pride in se Vam vsili, ravno tako, kakor ste to takrat videli?“

„Gotovo, dragi prijatelj,“ je odgovoril zdravnik. „Šel sem čez neki most ravno v tem trenutku, ko je v največji naglici pridrdral voz požarne brambe in povozil necega otroka. Konjska kopita, sprednja in zadnja kolesa so nesrečno bitje skoraj razmečkali. In koderkoli čujem zvonjenje požarne brambe, takoj mi stoji pred očmi ono majhno, s krvjo obliko bitje — in zastopj je ves trud, — te podobe ne spravim izpred oči. Naj se še tako borim, naj se odvrčam, naj oči zatisnem, vse zaman! Vidim zlatolaso nežno stvarico s svojimi razpletenimi kodri pristopicati, pasti in umreti.“

(Dalje prih.)

Darila.

Uredništvu našega lista sopoljali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Antonija Kadivec 5 K namesto venca na krsto rodoljubne gđne. Jospine Suhadobnik. — Živeja darovalka!

Odvajalno

Cascara Sagrada Malaga vino.

V Gorici, 12. oktobra 1894.

Conj. gosp. M. Leustek, lastnik deželne lekarne (20—4) v Ljubljani.

Kot najboljšo odvajalno in slis rastapljalno sredstvo priporočam vsakomur Vaše izvrstno Cascara Sagrada Malaga vino, ker sem se o njega izrednosti prepričal. Prosim torej še 1 steklenico po poštnem povzetju Ferd. Močvir, posestnik.

Umri so v Ljubljani:

Dne 24. januarja: Liza Vidmar, čevljarjeva žena, 40 let, Trnovski pristan št. 20, jetika. — Ivan Zajc, delavec, 61 let, Karoliška zemlja št. 23, jetika.

V hiralnici:

Dne 22. januarja: Štefan Sirk, delavec, 43 let, jetika.

Dne 24. januarja: Barbara Zdešar, gostija, 79 let, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 23. januarja: Marija Komovec, delavčeva hči, 3 leta, jetika.

Dne 23. januarja: Anton Ramovš, hlapec, 17 let.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji arčni tlak 736-0 mm.

Januarj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
26.	9. zvečer	744-0	32 sr.szhod	oblačno		
27.	7. zjutraj	743-8	27 sr.szhod	oblačno		
	2. popol.	743-8	3-2 sr.svzhod	oblačno		

Srednja večerajšnja temperatura 2-9°, normale: -2-0°.

Dunajska borza

dne 27. januarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101 . 20
Avstrijska zlata renta	120 . 20
Avstrijska kronska renta 4%	102 . 20
Ogerska zlata renta 4%	119 . 85
Ogerska kronska renta 4%	97 . 90
Avstro-ogerske bančne delnice	936 . . .
Kreditne delnice	357 . 75
Londonska vista	120 . 45
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 . 95
20 mark	11 . 78
20 frankov	9 . 55
Italijanski bankovci	44 . 40
C. kr. cekini	5 . 69

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavem od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubna; čez Selthal Ansee, Solnograd; čez Klein-Rafling v Steyr, v Linca, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Portabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Portabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curh. Genevo, Pariz, čez Klein-Rafling v Steyr, Linca, Budejovice, Pisej, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kobilje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** v. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curtha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Kobilje.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Šivalni stroj

malo rabljen, je na prodaj.

Florijanske ulice št 32, na dvorišču. (127-3)

Preklic.

Podpisana preklicem razžaljive besede gledé gospodičine Jospine Črnivec iz Ljubljane kot popolnoma neosnovane in obžalujem, da sem jo razžalila na njenem poštenji.

Františka Sršen.

(180)

Firm. 18.

Ges. II. 50.

Bekanntmachung.

Bei dem k. k. Landes- als Handelsgerichte in Laibach wurde die Eintragung der Gesellschafts-firma „Erste krainische maschinelle Holzfabrik Tambornino & Weingärtner in Šmarca in das Register für Gesellschaftsfirmen, sowie der Thatsachen, dass die offene Handelsgesellschaft aus den Gesellschaftern Adolf Tambornino, Realitätenbesitzer in Šmarca Nro. 3 und Friedrich Georg Weingärtner ebendort bestehe, dass sie am 1. Jänner 1899. begonnen, ihren Sitz in Šmarca, Post Stein in Krain, und jeder der beiden Gesellschafter das Recht habe, die Gesellschaft zu vertreten und die Firma zu zeichnen, vollzogen.

K. k. Landesgericht Laibach

Abth. III, am 23. Jänner 1899.

(188)

Levičnik.

(Razglas. Pri c. kr. deželnem kot trgovinskem sodišču v Ljubljani se je vpisala v register za zadr. firme zadr. tvrdka „Prva krainska strojna tovarna lesenih sodov Tambornino in Weingärtner v Šmarci“, ter dejstvo, da obstaja odprta trgovska družba, iz zadr. družnikov Adolf Tambornino, posestnik in Šmarci št. 3 in Friderik Jurij Weingärtner istotam, da se je pričela dne 1. januarja 1899. ima svoj sedež v Šmarci, pošta Kamnik na Kranjskem, in da ima vsak obeh zadr. družnikov pravico zastopati družbo in tvrdko podpisovati. — C. kr. deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 23. januarja 1899.) — Levičnik.

Iščem

dečka

dobrih starišev ter z dobrimi šolskimi spričevali, ki je sposoben za trgovino z mešanim blagom. (179-1)

Ludovik Smole, Sevnica, Štajersko.

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in konjaka!

Nepotrebno iskati! (21-22)

Kavčič & Lilleg v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po gld. 1-
1 steklenica pristnega Jamaika ruma 0-50
1 deka pristnega Pecco Souchong-čaja 0-06
1 pušica prave angleške carske melanže 0-50
1 steklenica pristnega finega konjaka 1-40

Brez tekmece!

Spretni agenti

vsaktere vrste, ki so zmogni obeh deželnih jezikov, sprejmejo se takoj po najboljših pogojih pri (181)

J. Ritter

v Ljubljani, Kolizeum, I. stop-njice, II. nadstropje, vrata 53, od 10.—12. ure dopoldne.

Znamka * zvezda.

Prave ruske galoše

(vrhne čevlje iz gume)

znani najboljši izdelek iz tovarne (175-2)

„Provodnik-Riga“

priporoča po najnižjih cenah tvrdka

Anton Krisper

v Ljubljani.

2 veliki, suhi skladišči

(magacina)

se oddasta s 1. februarjem.

Reflektantje naj se oglašé na Po-ljanski cesti št. 26. (118-3)

Abiturijent

želi takoj vstopiti v kako pisarno v mestu ali pa na deželi.

Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“. (182)

Sprejme se izvežban

občinski tajnik

takoj ali v teku 1 meseca. Plača po dogovoru. Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“ (183-1)

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, dobro izurjen in za pisarno sposoben, z dobrimi priporočili in točno pisavo, se sprejme pod ugodnimi pogoji. — Natančne ponudbe s priloženo sliko sprejema upravništvo „Slov. Naroda“ pod naslovom: „Naprej“. (104-8)

Naznanilo.

Uljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem odprl

v **Vedmatu**

poleg vojaške bolnice, zunaj mesta

ново mesnico

kjer bodem prodajal goveje meso, prednja dela po 42 kr. in zadnja dela po 44 kr. kilo.

Za obilen obisk se priporoča

Janez Rodé

mesar.

(185-1)

Oklic.

Opr. št. H. c. 14.99

(184)

Od c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani se naznanja, da se bode vsled sklepa c. kr. okrajne sodnije v Logatcu z dne 7. prosinca 1899 opr. št. H 19/98/14 in odobrite c. kr. deželne sodnije v Ljubljani vršila na prošnjo varuhov mladoletnih **Marije, Franciške in Jožefe Urhas prostovoljna javna dražba** tem lastnih **premičnin in zemljišč** vloge št. 154, 155, 156, 157 in 221 kat. obč. Slape in vloga št. 433 kat. obč. Kašelj s pritiklinami na lici mesta v **Vevčah št. 1,**

dne 16. februarja 1899, dopoldne ob 9. uri.

Premičnine cenjene so na 88 gld in pritikline na 69 gld.

Zemljišča cenjena so in sicer: Vložek št. 154, kat. obč. Slape s poslopji vred na 2110 gld.; vložek št. 155, iste kat. obč. na 180 gld.; vložek št. 156, iste kat. obč. na 100 gld.; vložek št. 157 iste kat. obč. na 20 gld.; vložek št. 221 iste kat. obč. na 100 gld. in vložek št. 433 kat. obč. Kašelj na 50 gld. —

Premičnine, zemljišča in pritikline oklicale se bodo za cenilno vrednost in prodale isti dan in sicer premičnine tudi pod to vrednostjo proti takojšnji plači; zemljišča in pritikline bodo se pa prodale le za cenilno vrednost ali čez to. Zemljišča se bodo po kosih prodajala. Vadij znaša 10%.

Tabularnim upnikom ostanejo njih pravice ne glede na kupnino pridržane. Dražbeni pogoji, ki se bodo na dan prodaje naznanili, zemljiškoknjižni izvleček in cenilni zapisnik se zamorejo pri tem sodišču oddelek IV. upogledati.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani

oddelek IV., dne 12. prosinca 1899.

Potrato.

Tužnim srcem javljamo prežalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo našega iskreno ljubljenega sina, oziroma soproga, očeta, brata in strica, gospoda

Frana Ks. Sirca

trgovca, gostilničarja, posestnika i. t. d.

po dolgi in mučni bolezni, previdnega s svetotajstvi za urnirajoče, danes dopoldne ob 11. uri v 37 letu svoje starosti, k sebi v boljše življenje poklicati.

Zemljski ostanke dragega pokojnika se prenese v četrtek, dne 26. januarja ob 1/2 5 uri popoldne iz hiše žalosti na Gorenji Savi na pokopališče v Kranji.

Svete maše zadušnice brale se bodo v tukajšnji in Šmartni župni cerkvi. Nepozabljivi ranjki se priporoča v blag spomin in molitev.

K Kranji, dne 24. januarja 1899.

Ana Sirc, mati. Ludovik in Janko Ev. Sirc, brata. Marija Magd. Sirc roj. Franchetti, soproga. Fran Ks. in Vinko Sirc, sina.

Zahvala.

Vsem premnogim sorodnikom, prijateljem in znancem zlasti prečastiti duhovščini v Kranju in Šmartnu, vsem gg. darovalcem vencev, slavnemu tovarniškemu društvu „Sokol“, slavni požarni brambi, „Čitalnici“, „Bralnemu društvu“ ter slavnemu pevskemu društvu „Kranj“, za ganljivo petje, in sploh vsem, ki so me tolažili v urah nenadomestljive izgube, kakor tudi ob pogrebu dne 26. t. m., ko sem izročila materi zemlji svojega preljubega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Frana Ks. Sirca

trgovca, gostilničarja, posestnika i. t. d.

izrekam najsrčnejšo zahvalo. (174)

Bog plati!

Kranj, 26. januarja 1899.

Marija Magd. Sirc roj. Franchetti soproga.